

อาการที่มักพบของโรคมะเร็ง

กับสาเหตุในทางแพทย์แผนจีนและแผนปัจจุบัน (ตอนที่ 2)

แพทย์จีนรพชช ชัยสิงหาญ (陈株生) แผนกเนื้องอกและมะเร็ง

อาการเลือดออก

เลือดออกเป็นอาการที่สามารถพบได้บ่อยในผู้ป่วยโรคมะเร็ง หลังจากที่ตัดสาเหตุอื่นๆที่น่าจะทำให้มีอาการเลือดออกออกไปแล้ว ยังคงมีอาการเลือดออกอยู่ จะสามารถวินิจฉัยเบื้องต้นได้ว่าน่าจะมีสาเหตุจากมะเร็ง มะเร็งบางชนิดเมื่อพัฒนาโรคมมาได้ระยะหนึ่งก็จะทำให้มีอาการเลือดออกได้ สาเหตุที่มะเร็งทำให้มีอาการเลือดออกมีดังนี้

1. เนื้อร้ายลุกลามออกไป จนไปทำลายเส้นเลือดฝอยโดยรอบ ทำให้เลือดออก
2. เนื้อร้ายเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจนกินไปทำให้เลือดและสารอาหารไปหล่อเลี้ยงไม่ทัน ส่งผลให้เนื้อร้ายตายและมีเลือดออก
3. ผลจากการฉายแสงรักษา มีผลข้างเคียงไปทำลายผนังหลอดเลือดแดง ทำให้เกิดเลือดออก
4. หลังจากการให้เคมีบำบัดและฉายแสง มีผลยับยั้งการสร้างเม็ดเลือดของไขกระดูก ทำให้ปริมาณเกล็ดเลือดลดต่ำลง หรือหลังจากการให้เคมีบำบัดและฉายแสงมีผลทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของตับในการสร้างสารช่วยให้เลือดแข็งตัวลดต่ำลง ทำให้มีอาการเลือดออก
5. ผู้ป่วยมะเร็งที่มีภาวะเลือดจับตัวเป็นลิ่ม ต้องมีการสลายลิ่มเลือดด้วยการลดสารทำให้เลือดแข็งตัวและเกล็ดเลือด ซึ่งอาจทำให้มีอาการเลือดออก

ในทางแพทย์แผนจีนสาเหตุและกลไกของโรคนั้นเกิดขึ้นจาก ชี่ ไฟ และเลือดคั่ง โดยอธิบายได้ดังนี้

1. ชี่ ในที่นี้คือ ชี่ม้ามพร่อง ซึ่งแพทย์จีนเชื่อว่าชี่สามารถระงับเลือดไว้ได้ โดยการควบคุมให้เลือดนั้นไหลเวียนอยู่ในเส้นเลือด ด้วยสาเหตุต่างๆที่ทำให้ชี่ของม้ามพร่องก็จะทำให้ชี่ไม่สามารถคุมเลือดให้อยู่ในเส้นเลือดได้ เลือดจึงออกมานอกเส้นเลือด เกิดเป็นอาการเลือดออก
2. ไฟ สามารถทำให้เลือดเคลื่อนไหววนวายได้ ทำให้เลือดวิ่งออกนอกเส้นเลือด เกิดเป็นอาการเลือดออก
3. เลือดคั่ง ทำให้เส้นเลือดเกิดการตีบตัน เลือดไม่สามารถไหลผ่านเส้นเลือดตามปกติได้ ทำให้เลือดวิ่งออกนอกเส้นเลือด เกิดเป็นอาการเลือดออก

ตำแหน่งของมะเร็งที่ไม่เหมือนกัน ก็จะมีอาการเลือดออกที่แตกต่างกัน เช่น มะเร็งปอดจะมีอาการ ไอเป็นเลือด มะเร็งโพรงจมูกจะมีอาการ น้ำมูกมีเลือดปน มะเร็งกระเพาะอาหารมีอาการอาเจียนเป็นเลือดและถ่ายดำ มะเร็งกระเพาะปัสสาวะมีอาการปัสสาวะเป็นเลือด มะเร็งมดลูกและมะเร็งปากมดลูกมีอาการเลือดออกจากช่องคลอด เป็นต้น

อาการอาเจียน

อาการอาเจียนเป็นอาการที่พบบ่อยในผู้ป่วยมะเร็งของระบบทางเดินอาหาร นอกจากนั้นแล้วหากเป็นมะเร็งในสมองจะมีอาการอาเจียนพุ่ง การใช้เคมีบำบัดหรือการฉายแสงรักษาก็มีผลข้างเคียงทำให้มีอาการอาเจียน โดยสาเหตุหลักๆที่มะเร็งทำให้มีอาการอาเจียนนั้นมีดังนี้

1. เนื่องจากมะเร็งในระบบทางเดินอาหารมีผลทำให้ระบบทางเดินอาหารอุดตันหรือได้ถูกกดดันอาหารรวมไปถึงสิ่งต่างๆในกระเพาะไม่สามารถเคลื่อนที่ไปได้อย่างปกติ ตกค้างอยู่ในระบบทางเดินอาหาร เมื่อมีปริมาณมากขึ้นก็จะถูกดันย้อนกลับขึ้นไป เกิดเป็นอาการอาเจียน
2. มะเร็งสมองนั้นจะทำให้แรงดันในกะโหลกศีรษะเพิ่มมากขึ้น ทำให้ศูนย์รับรู้การอาเจียนหรือเส้นประสาทเวกัสได้รับการกระตุ้น ทำให้เกิดเป็นอาการอาเจียน โดยจะอาเจียนในลักษณะพุ่ง

3. ผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการรักษาด้วยการฉายแสงหรือเคมีบำบัดแล้ว ระบบย่อยอาหารจะได้รับผลข้างเคียงจากการรักษา ทำให้เกิดอาการอาเจียนขึ้นได้ ยาเคมีบำบัดบางชนิดมีผลกระตุ้นศูนย์รับรู้การอาเจียนทำให้อาเจียนอย่างรุนแรง

ในทางแพทย์แผนจีนสาเหตุและกลไกของอาการอาเจียนมีได้หลายสาเหตุ อาทิเช่น

1. เกิดจากเสียชี่(ยาเคมีบำบัด)กระทบกระเพาะอาหารทำให้สมดุลทิสตงของกระเพาะอาหารเสียไป การลำเลียงสารสำคัญของม้ามและกระเพาะอาหารเสียไป ทำให้เกิดอาการชี่ไหลย้อนขึ้นบนจนกลายเป็นอาการอาเจียนในที่สุด
2. เนื้อร้ายทำให้ชี่ของกระเพาะติดขัด อาหารคั่งค้าง เมื่ออาหารคั่งค้างเป็นเวลานานก็จะวังย้อนขึ้นมาที่หลอดอาหาร เกิดเป็นอาการอาเจียน
3. เนื้อร้ายทำให้การทำงานของกระเพาะอาหารและม้ามเสียไป ทำให้ม้ามและกระเพาะอาหารนำพาน้ำและอาหารไปได้ นานเข้าเกิดเป็นเสมหะ เสมหะคั่งค้างในกระเพาะอาหารและไหลย้อนขึ้น เกิดเป็นอาการอาเจียน
4. เสมหะและอาหารคั่งค้างเป็นเวลานาน เกิดเป็นไฟทำลายหยินของกระเพาะอาหาร กระเพาะอาหารขาดการหล่อเลี้ยง ชี่สูญเสียดีขึ้น-ลง หรือทำลายหยางของม้ามและกระเพาะอาหาร ทำให้เกิดอาการเย็นพร่อง ไม่สามารถย่อยอาหารได้ เกิดเป็นอาการอาเจียน

หมายเหตุ: เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาของคลินิกหัวเฉียวฯ แพทย์แผนจีน
ใช้เผยแพร่เพื่อเป็นวิทยาทานความรู้แก่ประชาชน ห้ามมิให้คัดลอกในเชิงพาณิชย์โดยไม่ได้รับอนุญาตทุกกรณี

注意: 这份文件的版权和知识产权属于华侨中医院，仅对外宣传和传播科普知识所用。禁止擅自用于任何形式的商业谋利。

Attention: The copyright and intellectual assets are belonged to the Hua Chiew (TCM) Clinic for public knowledge only.
It is prohibit to copy for commercial purposes in all cases without permission.

กรุงเทพฯ : เลขที่ 14 ซอยนาคเกษม แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์ : 02-223-1111 ต่อ 102 โทรสาร : 02-223-1251

เปิดทำการทุกวัน (ยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์) ตั้งแต่เวลา 08.00 - 16.00 น.

โคราช : เลขที่ 2 ถนนมิตรภาพ (โค้งวัดศาลาลอย) ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ : 044-258-555 มือถือ : 085-325-1555 / 085-325-2555

เปิดทำการทุกวัน (ยกเว้นวันจันทร์ และ วันหยุดนักขัตฤกษ์) ตั้งแต่เวลา 08.00 - 16.00 น.

www.huachiewtcm.com